

PETIT

Skaffedyret I. Du arbejder på et bibliotek som ikke er KB eller KUBIS, og hvis du synes du har fået mere travlt med at samle bøger til kørselsordningen, har du muligvis ret. Du er sandsynligvis, uden at vide det, blevet skaffedyr.

Du studerer på KU og vil gerne have fat i en udlånt bog. Du kigger i REX, men bogen er stadig udlånt. Hov, du ser en skaf-knap i højre hjørne og trykker. KB og KUBIS vil gerne hjælpe dig. De vil finde bogen til dig i et andet bibliotek så du slipper for at vente. Du mærker en varme af omsorg. Du kan nå det hele.

Du arbejder på et bibliotek som ikke er KB eller KUBIS. Du får din løn fra dit eget bibliotek og ikke fra KB eller KUBIS. Det er i orden, selv om det er KUs studenter du servicerer. Det er princippet i det samarbejdende biblioteksvæsen. En for alle og alle for en. Ligesom i Biblioteksvagten. Ligesom dengang KB og KUBIS var sammen med os i Biblioteksvagten. Dengang der var balance i regnskabet. Hvis du føler en varme, er det muligvis fordi du tænker på gamle dage.

Peter Søndergaard, Roskilde Universitetsbibliotek ps@ruc.dk

Skaffedyret II. Peters bevægende indblik i hverdagen ved RUB ovenfor fortjener et par ord med på vejen.

For det første er det interessant, at KB's overgang til Primo 3 har stimuleret lånernes benyttelse af bibliotekets søgesystem så meget, at det også slår markant igennem i indlånstjenesten. Dette bekræfter vores formodning om, at bedre og mere lånervenlige søge- og bestillingssystemer fremmer benyttelsen af bibliotekerne. For KB er det en vigtig strategisk satsning at deltage i udviklingen af næste generations søgesystemer med det for-

mål at intensivere benyttelsen af alle vores publikumstjenester.

For det andet er der helt rigtigt en stor ubalance mellem KB/KUBIS' interurbane indlån og udlån, men den går i den modsatte vej af den, som Peter giver indtryk af. KB udlåner stadig tre-fire gange flere bøger til andre biblioteker end vi indlåner. Og vi gør det med glæde ud fra den strategiske betragtning, at det en servicemæssig fordel for alle parter, at bibliotekernes trykte samlinger generelt benyttes så intensivt som muligt, på tværs af lokale, regionale og internationale grænser.

For det tredje er Biblioteksvagten en god ting, som KB gerne ville medvirke til, hvis ikke den i sin nuværende form rummede en væsentlig strategisk ubalance i forhold til Københavns Universitetsbibliotek, både for så vidt angår udvikling og intensivering af bibliotekets direkte, personlige serviceflade, og for så vidt angår vores politik for udvikling af de studerendes informationskompetence. Denne ubalance burde der i praksis nemt kunne rettes op på, men det har man ikke ønsket.

Og for det fjerde: de RUC-studerende benytter KB/KUBIS meget mere end omvendt: der er faktisk så stor ubalance i tingene, at Peters brev forekommer os ret ejendommeligt. Det er ikke mindst vores klare indtryk, at vi foretager en del indlån fra RUB til RUC-studerende, der foretrækker KB/KUBIS som afhentningssted. En medvirkende årsag hertil skal være, at RUB som et af de få universitetsbiblioteker ikke ekspederer elektroniske bestillinger på hjemmenværende litteratur, og de studerende indlåner dem så i stedet via bibliotek.dk til KB/KUBIS. Men det er nu engang et strategisk vilkår for universitetsbiblioteker i et storbyområde, at de studerende – de metrostuderende – bruger alle storby-

ens faciliteter på tværs og uden bekymringer om institutionelle grænser. Det har ikke mindst RUC en stor fordel af, og den skal være dem vel undt.

Michael Cotta-Schönberg, Det Kongelige Bibliotek mcs@kb.dk

Længe leve biblioteksstatistikken. ISO-standarder mærker man først, når de ikke er der. Det gælder formentlig også standard 2789, den internationale standard for biblioteksstatistik. Den blev sidst opdateret for 5 år siden, og de lande som står bag standarden har besluttet at udarbejde en revideret version.

Da beslutningen var truffet, blev der igangsat en nøje foreskrevet procedure med udarbejdelse af forslag. I 2011 vil der derfor foreligge en ny udgave af standard 2789, om hvordan biblioteksstatistikken bør opgøres, og hvordan det skal foregå: terms, definitions and procedures.

Og hvad betyder det for os? Styrelsen for Bibliotek og Medier har indsamlet den årlige danske biblioteksstatistik, som nøje følger 2789, og fra 2011 overtager Danmarks Statistik opgaven, stadig på basis af ISO-2789. F.eks. definerer standarden, hvad et bibliotek er. Revisionsarbejdet viser, at den danske arbejdsgruppe foreslår at nedtone de samlingsopbyggende kendetegn ved definitionen af bibliotek, for i stedet at understøtte de informationsformidlende og adgangsgivende aspekter. Også i denne lidt nørdede verden er alverdens biblioteker altså under stor forvandling!

Dansk arbejdsgruppe under ISO 46/SC8/WG2 ved Peter Søndergaard, Roskilde Universitetsbibliotek ps@ruc.dk

Bærer din projektansøgning frugt? Et spritnyt tilbud i Aalborg Universitetsbiblioteks forskersupport er ”Bærer din projektansøgning frugt?” Det henvender sig til de forskere, der er i gang med at formulere en projektansøgning.

Det, som AUB konkret tilbyder i forhold til en projektansøgning, er typisk afsøgning af genstandsfeltet for projektansøgningen, at skaffe dokumentation om status og ”state of the art” inden for området samt at hjælpe med referencehåndtering, søgestrategier og at opsætte alerts.

Læs mere om universitetsbibliotekets vejledning til forskere på www.aub.aau.dk.

Mia Bech, Aalborg Universitetsbibliotek mbb@aub.aau.dk

Fælles – fælles – fælles. Fælles licenser, fælles bibliotekssystem og fælles hjemmeside har været visionen for samarbejdet mellem institut- og fakultetsbibliotekerne på Aarhus Universitet og Statsbiblioteket siden universitetets fusion i 2007.

Vi er nu nået 2/3 del af vejen: Efter nytår slutter endnu en gruppe af biblioteker sig til det fælles bibliotekssystem. Herefter mangler kun Danmarks Pædagogiske Bibliotek, som kommer med til sommer.

I januar åbner det nye ’Search’ med adgang til alle poster fra SB og AU-bibliotekerne inkl. ASB. Et yderligere tiltag ved det nye ’Search’ er, at brugeren nu i samme søgning også får præsenteret søgeresultater fra 200 mio. artikler, hvor metadata leveres fra ’Summon’. Sidste fælles projekt, en fælles hjemmeside, er også på vej, med lancering af første version omkring februar 2011.

Lilian Madsen, Statsbiblioteket lm@statsbiblioteket.dk

Google og KB. Det Kongelige Bibliotek havde den første drøftelse med vicedirektøren for Google Europe februar 2010 i København på grundlag af et oplæg fra biblioteket selv, der gik ud på at indgå en aftale om massedigitalisering af den danske nationallitteratur fra perioden 1800-2000. En aftale synes imidlertid nu at ligge et stykke ud i fremtiden.

I sommers offentliggjordes, at Google havde indgået aftaler med hhv. Österreichische Nationalbibliothek i Wien og Koninklijke Bibliotheek, det hollandske nationalbibliotek i Haag, om digitalisering af deres ældre litteratur, hhv. 1701-1870 og 1501-1870. Tidligere i år har Google meddelt, at man har indgået en tilsvarende aftale med den italienske stat om ældre litteratur før 1868. Begge lande har oplyst, at det har taget 3 år at få aftalen i stand fra det tidspunkt, hvor der første gang blev etableret kontakt. Projekterne planlægges til at skulle være færdige i hhv. 2016, 2015 og 2020.

Google synes på grund af igangværende retssag i USA, som de ventes at tabe, nærmest skræmt af enhver risiko for også at komme til at overtræde den europæiske ophavsretslovgivning. Dette virker især blokerende for deres vilje til at digitalisere nyere litteratur, ikke

mindst på grund af omkostningerne ved at klarere rettighederne inden for 70-årsgrænsen. Derfor omfatter de ovennævnte aftaler kun litteratur trykt før 1870, fordi 70-årsreglen i teorien betyder, at en forfatter, der er død i 1940 som 90-årig, i princippet kan have skrevet en bog som 20-årig, der således falder ind under beskyttelsen, og dette kan der ikke tages højde for uden meget store omkostninger.

Erland Kolding Nielsen, Det Kongelige Bibliotek ekn@kb.dk

Løn for at tage. I november gik KB’s Facebook-spil ”Gør en forskel” i luften. Spillet er et led i KB’s bestræbelser på at finde nye spændende veje til at få beskrevet sine mange digitale kulturskatte – veje, som skal gøre det lettere for brugere og andre kulturinstitutioner at finde og genbruge de digitaliserede materialer.

Brugerne af Facebook-spillet bliver bedt om at tilføje beskrivende ord til de billeder, som de ser på skærmen. Når de rammer et ord, som to andre før også havde brugt, donerede KB med hjælp fra en privat fond penge i en sparegris, som senere overrækkes RED BARNET.

De 4.000 billeder brugt i spillet er fra Det Kongelige Biblioteks samling af billeder taget af fotografen Sven Türk. Det interessante for KB i denne sammenhæng er naturligvis kvaliteten af de tags, der bliver indsamlet, og konklusionen er meget positiv: De 200 første brugere skrev i alt flere end 15.000 tags. Af disse tags var flere end 1.500 validerede; dvs at 3 brugere havde skrevet den samme tag.

Spillet fortsætter i januar, find det ved at søge ”Gør en forskel” på Facebook.

Lone Stefansen, Det Kongelige Bibliotek lons@kb.dk